

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W LESZNIE**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE KOŚCIAŃSKIM
W ROKU 2012**

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk
Dział Inspekcji
pod kierunkiem Danuty Binkowskiej*

Zatwierdził:

Leszno, czerwiec 2013

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	7
3.1.	Monitoring jakości powietrza.....	7
3.2.	Monitoring jakości wód.....	8
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	8
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	11
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi.....	12
3.4.	Monitoring hałasu.....	12
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	14
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	15
3.7.	Podsumowanie.....	18
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	20
5.	POWAŻNE AWARIE	21

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu kościańskiego w roku 2012. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Ostateczna ocena stanu środowiska w 2012 roku jest w trakcie opracowywania i po weryfikacji przez GIOŚ zostanie opublikowana w IV kwartale 2013 roku w formie „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012”.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Powiat kościański położony jest w południowej części województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar o powierzchni 722 km², a zamieszkuje go 78 895 osób (stan na dzień 31 grudnia 2011 r., dane wg GUS). Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Pojezierze Leszczyńskie: mezoregiony Równina Kościańska, Pojezierze Sławskie, Pojezierze Krzywińskie oraz
- w makroregionie Pradolina Warciańsko- Odrzańska: mezoregion Dolina Środkowej Obry.

Gospodarka powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy, użytki rolne zajmują około 75, 2% jego powierzchni.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- trzy gminy miejsko-wiejskie: Czempień, Krzywiń, Śmigiel,
- jedną gminę miejską: Kościan,
- jedną gminę wiejską: Kościan,

Powiat jest zwodociągowany w 93, 9%, a skanalizowany w 59, 5% (stan na dzień 31 grudnia 2011 r., dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 21 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu kościańskiego. Dane o ilości ścieków pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Zakład/Miejscowość	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w 2012 r. [m ³]
1.	Miasto Kościan	Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Kościanie/Kielczewo	Miasto Kościan	1472865
2.	Kościan	Gmina Kościan /Nowy Dębiec	Nowy Dębiec	49873
3.	Kościan	Gmina Kościan /Racot	Racot	138479
4.	Kościan	Gmina Kościan /Oborzyska Stare	Oborzyska Stare	89900
5.	Kościan	Spółdzielnia Nabywców i Najemców w Czempiniu /Turew	Turew	7937
6.	Czempień	MAXFRUT Sp. z o.o./Jarogniewice	Jarogniewice	55394
7.	Czempień	Dom Pomocy Społecznej w Jarogniewicach/Jarogniewice	Jarogniewice	3487
8.	Czempień	Spółdzielnia Nabywców i Najemców w Czempiniu/Jarogniewice	Jarogniewice	2422
9.	Czempień	Zakład Gospodarki Komunalnej w Czempiniu /Czempień	Czempień	293206
10.	Czempień	Zakład Gospodarki Komunalnej w Czempiniu /Borowo	Borowo	20716
11.	Czempień	Zakład Gospodarki Komunalnej w Czempiniu /Gołębin Stary	Gołębin Stary	23407
12.	Czempień	Zakład Gospodarki Komunalnej w Czempiniu /Piotrowo	Piotrowo	12289
13.	Krzywiń	Agro- Handel Sp. z o.o./ Mościszki	Mościszki	75454
14.	Krzywiń	Vekkelsessenteret Associaton w Gliwicach/ Zbór Kościoła Zielonoświątkowego ARKA w Gliwicach/Żelazno	Żelazno	126*
15.	Krzywiń	Zakład Usług Wodnych we Wschowie Sp. z o.o. we Wschowie/Jerka	Jerka	77356
16.	Krzywiń	Zakład Usług Wodnych we Wschowie Sp. z o.o. we Wschowie/Mościszki	Mościszki	4885
17.	Krzywiń	Zakład Usług Wodnych we Wschowie Sp. z o.o. we Wschowie/Lubiń	Lubiń	3325

Lp.	Gmina	Zakład/Miejscowość	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w 2012 r. [m ³]
18.	Krzywiń	Zakład Usług Wodnych we Wschowie Sp. z o.o. we Wschowie/Lubiń	Lubiń	4547
19.	Śmigiel	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Kościanie/Wonieść	Wonieść	3731
20.	Śmigiel	Samorządowe Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Bronikowie/Bronikowo	Bronikowo	447
21.	Śmigiel	Zakład Wodociągowo-Kanalizacyjny w Śmiglu Sp. z o.o./Koszanowo	Gmina Śmigiel	557880

* wg pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z pozwoleniem ścieki wprowadzane są do środowiska w okresie od maja do września

Powiat kościański wchodzi w skład Regionu IV gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim. Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w każdym z nich wyznaczono też regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany, co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego, przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W Regionie IV regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Piotrowie Pierwszym, gmina Czempień. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu IV są: kompostownie w Sierosławiu (Tarnowo Podgórne), w Rumianku (Tarnowo Podgórne), w Cielczy (gmina Jarocin); instalacja do produkcji paliw alternatywnych w Opalenicy (gmina Opalenica); składowiska odpadów w Powodowie (gmina Wolsztyn), w Goździnie (gmina Rakoniewice), w Dopiewie (gmina Dopiewo), w Srocku (gmina Stęszew).

Na terenie powiatu kościańskiego jest jedno czynne składowisko odpadów, jedna sortownia oraz dwie kompostownie odpadów.

Gminy powiatu kościańskiego należą do następujących związków międzygminnych realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska:

Nazwa związku międzygminnego	Gminy należące do związku	Zadania
Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów „SELEKT”	Brodnica, Czempień, Dolsk, Dopiewo, Granowo, Grodzisk Wlkp., Kamieniec, Kaźmierz, Komorniki, Kościan, miasto Kościan, miasto Luboń, Mosina, miasto Puszczykowo, Opalenica, Rakoniewice, Rokietnica, Stęszew, Tarnowo Podgórne, Wielichowo, Zbąszyń, Przemęt, Siedlec, Wolsztyn.	Wdrożenie nowych regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2012 jakość powietrza na terenie powiatu kościańskiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Bieczyny metodą pasywną – metodą wskaźnikową, polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 2 metrów i oznaczaniu zanieczyszczeń raz na miesiąc. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu. Od roku 2013 badania prowadzone są w miejscowości Krzan.

Z badań przeprowadzonych w roku 2012 wynika, że średnia dla roku wartość dwutlenku siarki wyniosła $3,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – $14,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012, wykonano zgodnie podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja miasta Poznań,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska (w której zlokalizowany jest powiat kościański).

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w powiecie kościańskim pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie powiatu, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie wielkopolskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu $\text{PM}_{2,5}$ oraz metali oznaczanych w pyłe PM_{10} ,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny ozonu, pyłu PM_{10} i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM_{10} . W przypadku pyłu PM_{10} podkreślić należy, że odnotowywane są tylko przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin. Na żadnym stanowisku nie odnotowano przekroczeń stężenia średniego dla roku.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat kościański	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w powiecie kościańskim pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie powiatu, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie wielkopolskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, tlenków azotu,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny ozonu.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($6000 \mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat kościański	A	A	C

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2012 roku wykonywano w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w oparciu o „Aneks nr 2 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2010–2012”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu kościańskiego wyznaczono jednolite części wód płynących:

- Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia,
  - Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara,
  - Kanał Mosiński od Kanału Przysieka Stara do Żydowskiego Rowu,
  - Kanał Przysieka Stara,
  - Olszynka,
  - Kanał Wonieść,
  - Racocki Rów,
  - Dopływ spod Bieżyna (Struga Łągowska),
  - Samica (Leszczyńska),
  - Kanał Przemęcki,
  - Wencerka,
  - Obrzański Kanał Południowy,
  - Obrzański Kanał Środkowy,
- oraz jednolite części wód stojących:
- Jezioro Wonieść,
  - Jezioro Jezierzycie,
  - Jezioro Zbęchy,
  - Jezioro Móreckie (Mórka),
  - Jezioro Cichowo.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują następujące typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta
- 23 – potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych
- 25 – ciek łączący jeziora.

JCW stojące zaliczono do typów abiotycznych obejmujących:

- 3a – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, stratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód,
- 3b – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, niestratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie powiatu kościańskiego w roku 2012 obejmował JCW:

- Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu kościańskiego, w rejonie miejscowości Naclaw (34,8 km biegu rzeki), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych,
- Kanał Wonieść – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu kościańskiego, w rejonie miejscowości Nielęgowo (1,2 km biegu rzeki), badania wykonywane w ramach monitoringu

operacyjnego w zakresie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych,

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych:
  - dla rzek w zakresie: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
  - dla jezior w zakresie: stan/potencjał dobry lub poniżej dobrego,
  - ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) w zakresie: klasy I, II lub stanu/potencjału poniżej dobrego (dla rzek i jezior),
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I lub II.

Jeśli JCW objęta jest monitoringiem obszarów chronionych należy sprawdzić spełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych i zweryfikować ocenę stanu/potencjału ekologicznego. Niespełnienie wymagań dla obszarów chronionych obniża ocenę z bardzo dobrego stanu ekologicznego, maksymalnego potencjału ekologicznego lub dobrego stanu/potencjału ekologicznego do umiarkowanego stanu/potencjału, a tym samym do złego stanu wód.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ www.poznan.wios.gov.pl.

Poniżej przedstawiono ocenę stanu wód płynących na terenie powiatu kościańskiego za rok 2012.

Nazwa ocenianej JCW	Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara	Kanał Wonieść
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Kanał Mosiński - Naclaw	Kanał Wonieść - Nielegowo
Typ abiotyczny	0	25
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	TAK	TAK
Program monitoringu	MO	MO
STAN CHEMICZNY	PSD	PSD
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY

PSD – poniżej stanu dobrego

W obydwu badanych JCW na ocenę stanu chemicznego wpływ miało przekroczenie wartości granicznej dla badanej sumy dwóch substancji z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych: benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pirenu.

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Zasoby wód podziemnych w powiecie kościańskim są zgromadzone w obrębie jednego z najzasobniejszych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin; w rejonie Kościana jest to obszar najwyższej ochrony (ONO).

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu kościańskiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne
				m	tys. m ³ /d
150	Pradolina Warszawa-Berlin	Q _p	porowy	25-30	456

Objaśnienia:

Q_p – utwory czwartorzędu w pradolinach

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu kościańskiego 2 JCWPd:

- jednolita część wód podziemnych nr 71 (kod PL_GB_63_10_71) - niezagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu,
- jednolita część wód podziemnych nr nr 73 (kod PL_GB_6500_073) - zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu.

W roku 2012 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu kościańskiego prowadzone były przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych, pod kątem podatności wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Na obszarze powiatu zlokalizowane są obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych – obszar zlewni rzeki Olszynka i obszar zlewni Rowu Racockiego. Obszary te w 2012 roku zostały włączone do jednego OSN w zlewni Olszynki, Racockiego Rowu i Żydowskiego Rowu nr NVZ6000PO9S. Do badań wód podziemnych została wytypowana studnia w miejscowości Borowo, ujmująca wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne. Ze względu na to, że strop warstwy wodonośnej występuje na głębokości większej niż 15 m pobór wód prowadzono 2 razy w roku.

Ocena jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na terenie powiatu kościańskiego w roku 2012 /według WIOŚ/

Obszar OSN	Ujęcie	Głębokość stropu /m ppt/	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
zlewni rzek Olszynki i Rowu Racockiego	Borowo	23,2	<0,443	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Zabudowa wiejska, grunty orne.

Ze względu na wyniki badań wód podziemnych na ujęciu w Borowie, które w okresie 2004–2012 nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego, ujęcie to od roku 2013 nie będzie monitorowane przez WIOŚ.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010.

W ramach krajowej sieci, na którą składało się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce pobrano do badań próbki gleb w 17 punktach pomiarowych. Na terenie powiatu kościańskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych.

3.4. MONITORING HAŁASU

Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego środowiska wymaga konsekwentnego uwzględniania zagadnień akustycznych w polityce przestrzennej, w szczególności na etapie uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego. Szczególne znaczenie ma jednoznaczność zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, umożliwiająca przypisanie poszczególnym wyróżnionym w planie kategoriom terenów dopuszczalnej wartości poziomu hałasu w środowisku. Spełnienie tego wymagania jest niezbędne dla prawidłowego ustalenia szczegółowego zagospodarowania terenu, zwłaszcza położenia nieprzekraczalnej linii zabudowy w stosunku do źródeł hałasu lub możliwości prowadzenia różnego rodzaju działalności oraz realizacji zabudowy o różnych funkcjach.

Ze względu na powszechność występowania, znaczny zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu kościańskiego przebiegają drogi: ekspresowa nr S5 Grudziądz – Wrocław, krajowa nr 5 Świecie – Lubawka oraz drogi wojewódzkie: nr 308 Nowy Tomyśl – Kunowo, nr 310 Głuchowo – Śrem, nr 311 Kawczyn – Czempień, nr 312 Rakoniewice – Czacz, nr 432 Leszno – Września. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia nr 271 Wrocław Główny – Poznań Główny.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźników długookresowych i krótkookresowych, w zależności od przeznaczenia terenu, wynosi: w porze dziennej od 50 do 68 dB, w porze nocnej od 45 do 60 dB. Spełnienie wymogów rozporządzenia nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów komunikacyjnych.

Jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją drogi, nie przewiduje się wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku, natomiast zarządzający drogą zobowiązany jest do podjęcia działań ograniczających stwierdzone uciążliwości akustyczne. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Dlatego tak istotne jest uwzględnienie problemu narażenia na hałas w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez ustalenia dotyczące nieprzekraczalnej linii zabudowy oraz korzystne z akustycznego punktu widzenia zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie źródła hałasu.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w roku 2012 nie prowadził na terenie powiatu kościańskiego pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego.

Zarządców dróg, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie, obejmuje obowiązek wykonania mapy akustycznej – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wykonała mapę akustyczną dla obszarów położonych w otoczeniu dróg krajowych nr 5 i nr S5, obejmującą łącznie 12 odcinków dróg na terenie powiatu kościańskiego. Kwalifikację odcinków dróg do wykonania mapy akustycznej przeprowadzono na podstawie wyników generalnego pomiaru ruchu w roku 2010. Analizą objęto pas terenu po obu stronach drogi o szerokościach po 800 m każdy. Na terenach otaczających analizowane odcinki dróg krajowych występuje luźna zabudowa jednorodzinna i zagrodowa.

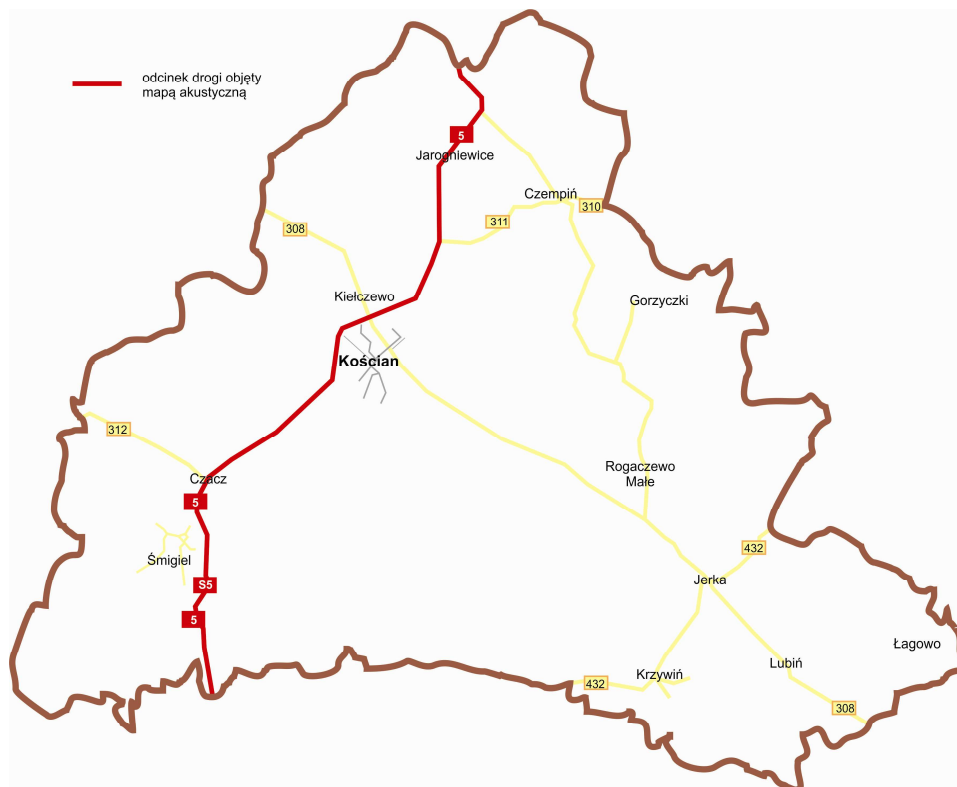
Źródłem hałasu były pojazdy poruszające się wzdłuż dróg krajowych nr 5 i nr S5. Dopuszczalne wartości poziomu równoważnego hałasu (60 dB w porze dziennej i 50 dB w porze nocnej) dla obu dróg były przekroczone.

Poniżej zestawiono odcinki dróg krajowych, dla których podane w przepisach graniczne parametry ruchu zostały przekroczone.

Wykaz odcinków dróg krajowych, dla których sporządzono mapy akustyczne

Lp.	Nr drogi krajowej	Kilometraż odcinka		Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka
		początku	końca		
1	5	216 +845	219+725	2,9	Będlewo - Głuchowo
2	5	219+725	224+921	5,2	Głuchowo - Kawczyn
3	5	224+921	225+848	0,9	Głuchowo - Kawczyn
4	5	225+848	230+545	4,7	Kawczyn - Kościan
5	5	230+545	230+924	0,4	Kościan - Śmigiel
6	5	230+924	231+713	0,8	Kościan - Śmigiel
7	5	231+713	233+174	1,5	Kościan - Śmigiel
8	5	233+174	234+113	0,9	Kościan - Śmigiel
9	5	234+113	237+946	3,8	Kościan - Śmigiel
10	5	237+946	241+002	3,1	Kościan - Śmigiel
11	5	248+784	250+619	1,8	Śmigiel - Leszno
12	S5	241+002	248+784	7,8	Śmigiel /obwodnica/

Przebieg odcinków drogi objętych mapą akustyczną przedstawiono poniżej.

Wykonane w roku 2010 badania potwierdzają trwającą degradację klimatu akustycznego w otoczeniu dróg.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2012 był drugim rokiem drugiego cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, obejmującego lata 2011–2013. Badania, prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowane są w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- pozostałych miastach,
- terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu kościańskiego w roku 2012 pomiary poziomów PEM prowadzono w jednym punkcie – w miejscowości Machcin 4 (gmina Śmigiel), wytypowanym do badań w kategorii *tereny wiejskie*.

Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,07 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz.

W tym samym punkcie badania przeprowadzono w roku 2009 – w poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim – wtedy również nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego PEM.

W roku 2012, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ w ramach monitoringu gospodarki odpadami gromadzi informacje o:

- sortowniach,
- kompostowniach,
- spalarniach odpadów,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Spalarnie odpadów

Na terenie powiatu kościańskiego nie ma spalarni odpadów.

Kompostownie

Na terenie powiatu kościańskiego od 2010 roku działa przyzma kompostownia odpadów w Koszanowie (gmina Śmigiel), której właścicielem i zarządzającym jest Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. w Lesznie. W 2012 r. kompostownia w Koszanowie przyjęła do kompostowania 73,54 Mg odpadów masy suchej oraz 1,46 Mg masy mokrej.

Od 2011 roku działa również druga przyzma kompostownia odpadów w Piotrowie Pierwszym (gmina Czempień), której właścicielem i zarządzającym jest Centrum Zagospodarowania Odpadów Selekt w Czempiniu. W 2012 r. przyjęto w Piotrowie Pierwszym do kompostowania 19101,53 Mg odpadów masy mokrej.

Sortownie

Na terenie powiatu kościańskiego od 2011 r. roku działa sortownia odpadów w Piotrowie Pierwszym (gmina Czempień), której właścicielem i zarządzającym jest Centrum Zagospodarowania Odpadów Selekt w Czempiniu.

W roku 2012 poddano sortowaniu 60010,58 Mg odpadów; wysortowano:

- metale żelazne (191202) w ilości 551,57 Mg,
- tworzywa sztuczne i guma (191204) w ilości 2,17 Mg,
- papier i tektura (191201) w ilości 3186,60 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych (150102) w ilości 1342,51Mg,
- opakowania z papieru i tektury (150101) w ilości 57,04 Mg,
- minerały (191209) w ilości 25940,68 Mg,
- inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów (191212) w ilości 28930,01 Mg.

Składowiska odpadów

W roku 2012 na terenie powiatu kościańskiego eksploatowane było 1 składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Bonikowo (gmina Kościan).

W miejscowościach: Koszanowo (gmina Śmigiel) i Czerwona Wieś (gmina Krzywiń) znajdują się trzy nieeksploatowane składowiska odpadów.

Wykaz składowisk eksploatowanych na terenie powiatu kościańskiego w roku 2012

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2012 roku /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska / ^{1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{2/}	Typ składowiska ^{3/}
1.	Kościan	Bonikowo	57,6	6,6	1991	1,2,3,6	IN

Objaśnienia:

/1/ powierzchnia całkowita składowiska - to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do właściciela składowiska;

/2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton;

/3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie powiatu kościańskiego

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zamknięcia	Rekultywacja
1.	Śmigiel	Koszanowo	2,65	1993	2009 ^{1,2}	zakończona
2.	Krzywiń	Czerwona Wieś	1,7	2001	2008 ^{1,2}	zakończona
3.	Krzywiń	Czerwona Wieś (stare)*	0,7	1985	2001 ¹ , 2009 ²	trwa

* miejscowość Czerwona Wieś-działka ewidencyjna nr 347

Objaśnienia:

1 – data zaprzestania przyjmowania odpadów,

2 – data decyzji na zamknięcie

Odcieki ze składowiska odpadów w Bonikowie są gromadzone w szczelnym zbiorniku bezodpływowym, a następnie są rozdeszczowywane na kwatery. Na składowisku w Koszanowie odcieki odprowadzane są siecią drenarską na oczyszczalnię ścieków w Koszanowie. W przypadku dwóch składowisk nieeksploatowanych w Czerwonej Wsi brak odcieków.

Na składowiskach prowadzono monitoring w zakresie:

- wód podziemnych – składowiska: Bonikowo, Koszanowo, Czerwona Wieś,
- gazu składowiskowego – składowiska: Bonikowo, Koszanowo, Czerwona Wieś.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Bonikowo - eksploatowane

Badania wód podziemnych wykonano w czterech seriach w roku. Analiza wód podziemnych pobranych z trzech piezometrów wykazuje wartości PEW (przewodność elektrolityczna właściwa) i OWO (ogólny węgiel organiczny) odpowiadające V klasie jakości wód podziemnych. Pozostałe oznaczenia: pH, kadm, miedź, ołów, cynk, rtęć, nie przekraczają wartości I i II klasy jakości wód podziemnych.

Analiza składu gazu składowiskowego z trzech studni odgazowujących wykazuje procentową zawartość tlenu w przedziale 19,4-21%, dwutlenku węgla <0,6%, metanu <0,3-0,6 %.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Koszanowo
- zamknięte

Badania wód podziemnych wykonano w dwóch seriach w roku. Analiza wód podziemnych pobranych z jednego piezometru wykazuje pH odpowiadające IV klasie jakości wód podziemnych oraz zawartość cynku odpowiadające V klasie jakości wód podziemnych. Pozostałe oznaczenia: PEW, OWO, WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne), kadm, miedź, ołów, rtęć, nie przekraczają wartości I i II klasy jakości wód podziemnych.

Analizy składu gazu z dwóch studni odgazowujących wykazują procentową zawartość tlenu w przedziale 18,9-21%, dwutlenku węgla <0,1-0,6%, metanu <0,1-1.3% i OWO, odpowiadającą V klasie jakości wód podziemnych.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Czerwona Wieś
- zamknięte

Badania wód podziemnych wykonano w dwóch seriach w roku. Analiza wód podziemnych pobranych z dwóch piezometrów wykazała wartości PEW, OWO, pH, cynku, kadmu, miedzi, ołowiu rtęci i WWA odpowiadające I i II klasy jakości wód podziemnych.

Analiza składu gazu wykazuje procentową zawartość tlenu w przedziale 9,1-20,5%, dwutlenku węgla 0,3-1,8,7%, metanu <0,1-24,2%.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Czerwona Wieś (stare)
- zamknięte

Na składowisku w Czerwonej Wsi (stare) nie prowadzono badań monitoringowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów obowiązującym do dnia 16 maja 2013 r. Jednocześnie obowiązek ten został utrzymany w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów. Obowiązek wykonywania badań monitoringowych na składowisku został nałożony decyzją wyrażającą zgodę na zamknięcie z dnia 30 grudnia 2009 r. znak: ABŚ.7644-2/48/2008.

3.7. PODSUMOWANIE

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem ozonu, pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których klasą wynikową była klasa C.
Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, z wyjątkiem ozonu, który zaliczono do klasy C.
Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca, otrzymanywane stężenia nie przekraczają poziomów podanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu /Dz. U. z 2012 r., poz. 1031/. Przyszłe przedsięwzięcia podejmowane na obszarze strefy nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.
Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i aktualizację programu dla pyłu PM10.
2. Zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej do 2015 roku należy osiągnąć dobry stan wód. Jednolite części wód badane na terenie powiatu wykazały zły stan wód. Największy wpływ na jakość wód mają punktowe źródła zanieczyszczeń (wprowadzanie do wód niedostatecznie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków oraz zanieczyszczenia obszarowe pochodzące głównie z rolnictwa. Inne, ważne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowią także rozwój terenów rekreacyjnych oraz terenów zabudowy mieszkaniowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz niedostateczna sanitacja wsi.
Należy dążyć do poprawy stanu wód poprzez podejmowanie działań na rzecz jego poprawy oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności, poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równoległe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo oraz podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
W roku 2012 w 2 przekrojach pomiarowych (JCW Kanał Mosiński do Kani i JCW Kanał Wonieść) kontynuowano badania wód w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych. Stwierdzono przekroczenia zawartości substancji z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).
3. Wody podziemne były badane tylko na ujęciu w Borowie pod kątem podatności na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych. Badania nie wykazały zagrożenia tym zanieczyszczeniem.
4. Na terenie powiatu kościańskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych monitoringu jakości gleby i ziemi.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej na terenie powiatu. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego.
Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego. Szczególnym zadaniem jest dochowanie starań o zachowanie komfortu akustycznego na terenach, na których aktualnie panują korzystne warunki akustyczne. W związku z presją urbanizacyjną obszarów takich jest coraz mniej, równocześnie wobec powszechności narażenia na hałas powinny one zostać objęte szczególną ochroną.

6. W drugim trzyletnim cyklu pomiarów (2011–2013), zarówno w roku 2011 jak i w roku 2012 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.
7. Gospodarka odpadami
  - a) na terenie powiatu eksploatowano: jedną sortownię niesegregowanych odpadów komunalnych (w Piotrowie Pierwszym gm. Czempin) i dwie kompostownie (w Piotrowie Pierwszym gm. Czempin i Koszanowie gm. Śmigiel) oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (w Bonikowie gm. Kościan),
  - b) ilość odpadów poddanych sortowaniu w Piotrowie Pierwszym zwiększyła się w porównaniu do roku 2011,
  - c) ilość odpadów poddanych kompostowaniu w Piotrowie Pierwszym i Koszanowie zwiększyła się w porównaniu do roku 2011,
  - d) ilość składowanych odpadów w Bonikowie uległa zmniejszeniu w porównaniu do roku 2011. Od lipca 2011 roku składowisko w Bonikowie zaprzestało przyjmowania odpadów od ludności. Przyjmowanie odpadów od tego czasu miało charakter epizodyczny. Składowisko jest przewidziane do zamknięcia w 2013 r.,
  - e) na terenie powiatu znajdują się trzy składowiska nieeksploatowane, które posiadają decyzje wyrażające zgodę na zamknięcie, na jednym z nich, w Czerwonej Wsi (stare) trwają nadal prace rekultywacyjne,
  - f) na składowisku w Czerwonej Wsi (stare) nie prowadzono badań monitoringowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów obowiązującym do dnia 16 maja 2013 r. Obowiązek ten został utrzymany w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2012 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – Delegatura w Lesznie realizował na terenie powiatu kościańskiego zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOŚ” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa bezpieczeństwa ludzi i środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, takich jak:

- ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska, jako całości (instalacje IPPC),
- poprawa stanu gospodarki odpadami, poprzez zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska (kontrole składowisk odpadów),
- ochrona zasobów wód i poprawa gospodarki wodno-ściekowej (kontrole podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi oraz stosujących nawozy naturalne),
- ograniczenie emisji do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych,
- ochrona środowiska przed hałasem,
- gospodarowanie zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym,
- obowiązki związane z demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych.

Kontrolami objęto przedsiębiorców, jak i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami oraz podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. w ewidencji Delegatury WIOŚ w Lesznie znajdowały się 192 podmioty prowadzące działalność na terenie powiatu kościańskiego, co stanowi 16,5% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Delegaturze. W roku 2012 skontrolowano 35 podmiotów (18,2% spośród podmiotów z powiatu), u których przeprowadzono 35 kontroli w zakresie: ochrony przed hałasem, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, wywiązywania z obowiązków nałożonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz innych pozwoleniach na korzystanie ze środowiska, przestrzegania ustawy o nawozach i nawożeniu, ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową, ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Najliczniejszą grupę wśród skontrolowanych stanowiły jednostki zajmujące się działalnością wytwórczą w rolnictwie (9), gospodarką odpadami (5), oczyszczaniem ścieków (4), handlem (4), demontażem pojazdów (3), inne (10).

W trakcie 7 kontroli nie stwierdzono naruszeń przepisów ochrony środowiska, natomiast w pozostałych 28 kontrolach (80%) takie naruszenia występowały.

W działaniach pokontrolnych w 2012 r. wobec naruszających przepisy ochrony środowiska zastosowano następujące sankcje:

- udzielono 30 pouczeń,
- wydano 27 zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono 23 mandaty karne na łączną kwotę 6100 zł,
- uprawomocnieniu uległo 5 decyzji o karach pieniężnych łącznej wysokości 201.198 zł za wprowadzanie ścieków do środowiska z naruszeniem warunków pozwolenia wodnoprawnego oraz za zbieranie odpadów bez wymaganego zezwolenia.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba					Decyzje wymierzające kary za okres trwania przekroczenia	
	podmiotów gospodarczych w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	decyzji ustalających kary biegnące	mandatów karnych	liczba	kwota /tys. zł/
Gmina Kościan	34	14	12	0	13	2	37,012
Gmina Kościan-miasto	58	2	0	0	0	0	0,000
Gmina Czempień	33	6	6	0	1	1	101,102
Gmina Krzywiń	25	7	6	0	4	2	63,084
Gmina Śmigiel	42	6	3	0	5	0	0,000
Powiat kościański	192	35	27	0	23	5	201,198

5. POWAŻNE AWARIE

W 2012 roku na terenie powiatu kościańskiego znajdował się jeden zakład zakwalifikowany do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii (Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Oddział w Zielonej Górze – Podziemny Magazyn Gazu Bonikowo), oraz jeden zakład uznany za Zakład o Zwiększonym Ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnych awarii (Linde Gaz Polska Sp. z o.o. z/s w Krakowie, Oddział w Kościanie, ul. Przemysłowa 17).

Trzy zakłady zaklasyfikowano do grupy pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska. Należą do nich:

- Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA z/s w Wysokich Mazowieckich, Oddział Produkcyjny w Kościanie,
- Polpetrol S.A. z/s w Poznaniu- Baza Paliw w Kościanie,
- Polski Koncern Naftowy SA o/Poznań – Baza Paliw w Kościanie.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2012 na terenie powiatu kościańskiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.